

31992R1247

19.5.1992

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 136/1

ROZPORZĄDZENIE RADY (EWG) NR 1247/92**z dnia 30 kwietnia 1992 r.****zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie**

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 51 i 235,

uwzględniając wniosek Komisji, sporządzony po konsultacji z Komisją Administracyjną ds. Zabezpieczenia Społecznego Pracowników Migrujących ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

niezbędna jest zmiana rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 ⁽⁴⁾, ostatnio zaktualizowanego rozporządzeniem (EWG) nr 2001/83 ⁽⁵⁾, ostatnio zmienionego rozporządzeniem (EWG) nr 2195/91 ⁽⁶⁾;

niezbędne jest rozszerzenie definicji „członka rodziny” w rozporządzeniu (EWG) nr 1408/71 w celu dostosowania jej do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości dotyczącego interpretacji tego wyrażenia;

niezbędne jest również uwzględnienie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości stwierdzającego, że niektóre świadczenia przewidziane na mocy prawa krajowego mogą jednocześnie podlegać pod dział zarówno zabezpieczenia społecznego, jak i pomocy społecznej, ze względu na grupę osób, do których stosuje się te prawa, ze względu na ich cele i ich sposoby stosowania;

Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że w pewnych swoich cechach ustawodawstwo, na podstawie którego udziela się takich świadczeń, jest pokrewne pomocy społecznej w tym zakresie, że potrzeba jest zasadniczym kryterium przy jego wprowadzaniu w życie oraz iż warunki uprawniające do otrzymania nie opierają się na sumowaniu okresów zatrudnienia lub okresów składkowych, podczas gdy z punktu widzenia innych cech jest ono bliższe zabezpieczeniu społecznemu w tym zakresie, że nie ma tu swobody decyzji co do sposobu, w jaki udziela się świadczeń takich, jak te przewidziane poniżej, oraz w tym, że przyznaje ono beneficjentom prawnie określoną pozycję;

rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 na podstawie art. 4 ust. 4 wyłącza ze swego zakresu systemy pomocy społecznej;

określone warunki oraz metody ich stosowania są takie, że system koordynacji, który różni się od obecnie przewidzianego rozporządzeniem (EWG) nr 1408/71 i który uwzględnia specjalne właściwości danych świadczeń, należy włączyć do tego rozporządzenia, by chronić interesy pracowników migrujących zgodnie z postanowieniami art. 51 Traktatu;

świadczeń takich powinno się udzielać w odniesieniu do osób objętych zakresem rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, wyłącznie zgodnie z ustawodawstwem państwa zamieszkania danej osoby lub członków jej rodziny, przy takim zsumowaniu całkowitych okresów zamieszkania w każdym innym Państwie Członkowskim, jaki jest niezbędny, oraz bez dyskryminacji ze względu na obywatelstwo;

niemniej jednak jest niezbędne upewnienie się, że istniejący system koordynacji w rozporządzeniu (EWG) nr 1408/71 nadal ma zastosowanie do świadczeń, które nie podlegają pod specjalną kategorię danych świadczeń albo nie są wyraźnie zawarte w Załączniku do tego rozporządzenia; w tym celu potrzebny jest nowy Załącznik,

⁽¹⁾ Dz.U. C 240 z 21.9.1985, str. 6.

⁽²⁾ Dz.U. C 343 z 31.12.1985, str. 111.

⁽³⁾ Dz.U. C 344 z 31.12.1985, str. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 149 z 5.7.1971, str. 2.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 230 z 22.8.1983, str. 6.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 206 z 29.7.1991, str. 2.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (EWG) nr 1408/71 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) lit. f) otrzymuje oznaczenie f) i), dodaje się lit. f) ppkt ii) w brzmieniu:

„ii) jednakże w przypadku gdy dane świadczenia są świadczeniami dla osób niepełnosprawnych, udzielonymi zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego wszystkim obywatelom tego państwa, którzy spełniają wymagane warunki, określenie »członek rodziny« oznacza przynajmniej małżonka pracownika najemnego lub osoby pracującej na własny rachunek oraz dzieci takiej osoby, które są małoletnie lub na utrzymaniu takiej osoby;”;

b) do lit. j) akapit pierwszy dodaje się wyrazy w brzmieniu:

„lub tych specjalnych świadczeń o charakterze nieskładkowym, o których mowa w art. 4 ust. 2a.”;

2) w art. 4 dodaje się ustępy w brzmieniu:

„2a. Niniejsze rozporządzenie stosuje się również do specjalnych świadczeń o charakterze nieskładkowym, przewidzianych na podstawie przepisów prawnych lub systemów innych niż te, określone w ust. 1 lub uchylone na podstawie ust. 4, w przypadku gdy świadczenia takie są przeznaczone:

a) by zapewnić dodatkową, zastępczą lub pomocniczą ochronę przed ryzykiem objętym przez działy zabezpieczenia społecznego, określone w ust. 1 lit. a)–h); lub

b) wyłącznie jako specjalną ochronę dla niepełnosprawnych.

2b. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do przepisów prawnych Państwa Członkowskiego, dotyczących specjalnych świadczeń o charakterze nieskładkowym, określonych w załączniku III, sekcja III, których ważność jest ograniczona do części jego terytorium.”;

3) artykuł 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Oświadczenia Państw Członkowskich dotyczące zakresu niniejszego rozporządzenia

Państwa Członkowskie wskazują ustawodawstwo i systemy określone w art. 4 ust. 1 i 2, specjalne świadczenia o charakterze nieskładkowym, określone w art. 4 ust. 2a, świadczenia minimalne, określone w art. 50, i świadczenia, określone w art. 77 i 78 w oświadczeniach, które zostaną notyfikowane i opublikowane zgodnie z art. 97.”;

4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 10a

Specjalne świadczenia o charakterze nieskładkowym

1. Nie naruszając przepisów art. 10 i tytułu III, osobom, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, udziela się specjalnego świadczenia pieniężnego o charakterze nieskładkowym, określonego w art. 4 ust. 2a, wyłącznie na terytorium Państwa Członkowskiego, na którym zamieszkują, zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, pod warunkiem że takie świadczenia są wymienione w załączniku IIa. Świadczenia takie są udzielane przez instytucję miejsca zamieszkania i na jej koszt.

2. Instytucja Państwa Członkowskiego, zgodnie z którego ustawodawstwem prawo do świadczeń na podstawie ust. 1 jest uzależnione od spełnienia okresów zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania, uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania spełnione na terytorium jakiegokolwiek innego Państwa Członkowskiego jako okresy spełnione na terytorium pierwszego Państwa Członkowskiego.

3. W przypadku gdy prawo do świadczenia na podstawie ust. 1, lecz udzielonego w formie dodatku, zależy, na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, od przyjęcia świadczenia określonego w art. 4 ust. 1 lit. a)–h) i żadne takie świadczenie nie jest należne na podstawie tego ustawodawstwa, jakiegokolwiek odpowiednie świadczenie udzielone na podstawie ustawodawstwa innego Państwa Członkowskiego traktuje się jako świadczenie udzielone według ustawodawstwa pierwszego Państwa Członkowskiego w celu uprawnienia do dodatku.

4. W przypadku gdy udzielenie świadczenia z tytułu niepełnosprawności lub inwalidztwa określonego w ust. 1 jest uzależnione, na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego, od orzeczenia po raz pierwszy niepełnosprawności lub inwalidztwa na terytorium tego Państwa Członkowskiego, to warunek ten uważa się za spełniony, jeśli diagnoza taka została postawiona po raz pierwszy na terytorium innego Państwa Członkowskiego.”.

5) dodaje się do załącznika II, co następuje:

„III. Specjalne świadczenia o charakterze nieskładkowym w rozumieniu art. 4 ust. 2b, nieobjęte zakresem tego rozporządzenia

A. BELGIA

Brak.

B. DANIA

Brak.

C. NIEMCY	G. IRLANDIA
a) świadczenia udzielone według ustawodawstw landów dotyczące niepełnosprawnych, zwłaszcza niewidomych;	Brak.
b) dodatek socjalny udzielony na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 1990 r. w sprawie wyrównania emerytur.	H. WŁOCHY
D. HISZPANIA	Brak.
Brak.	I. LUKSEMBURG
E. FRANCJA	Brak.
Brak.	J. NIDERLANDY
F. GRECJA	Brak.
Brak.	K. PORTUGALIA
	Brak.
	L. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
	Brak.”;
- 6) dodaje się Załącznik w brzmieniu:

„ZAŁĄCZNIK IIa

(art. 10a rozporządzenia)

- A. BELGIA
- a) zasiłki dla osób niepełnosprawnych (ustawa z dnia 27 lutego 1987 r.);
 - b) dochód gwarantowany dla osób starszych (ustawa z dnia 1 kwietnia 1969 r.);
 - c) gwarantowane świadczenia rodzinne (ustawa z dnia 20 lipca 1971 r.).
- B. DANIA
- Brak.
- C. NIEMCY
- Brak.
- D. HISZPANIA
- a) świadczenia na podstawie przepisów ustawy o integracji społecznej osób niepełnosprawnych (ustawa nr 13/82 z dnia 7 kwietnia 1982 r.);
 - b) świadczenia pieniężne w celu wsparcia osób starszych i inwalidów niezdolnych do pracy (dekret królewski nr 2620/81 z dnia 24 lipca 1981 r.).
- E. FRANCJA
- a) zasiłek uzupełniający z Krajowego Funduszu Solidarności (ustawa z dnia 30 czerwca 1956 r.);
 - b) zasiłek dla niepełnosprawnych dorosłych (ustawa z dnia 30 czerwca 1975 r.).
- F. GRECJA
- a) specjalne świadczenia dla osób starszych (ustawa nr 1296/82);
 - b) zasiłek dla dzieci niepracujących matek, których mężów powołano do służby wojskowej (ustawa nr 1483/84, art. 23 ust. 1);
 - c) zasiłek dla dzieci niepracujących matek, których mężowie przebywają w więzieniu (ustawa nr 1483/84, art. 23 ust. 2);

- d) zasiłek dla osób cierpiących na wrodzoną anemię hemolityczną (dekret z mocą ustawy nr 321/69) (wspólne zarządzenie ministerialne G4a/F.222/oik. 2204);
- e) zasiłek dla osób niesłyszących i niemych (ustawa nadzwyczajna nr 421/37) (wspólne zarządzenie ministerialne G4B/F.422/oik.2205);
- f) zasiłek dla osób o znacznej niepełnosprawności (dekret z mocą ustawy nr 162/73) (wspólne zarządzenie ministerialne G4a/F.225/oik.161);
- g) zasiłek dla chorych na spazmofilię (dekret z mocą ustawy nr 162/72) (wspólne zarządzenie ministerialne G4a/F.224/oik.2207);
- h) zasiłek dla osób znacznie upośledzonych umysłowo (dekret z mocą ustawy nr 162/73) (wspólne zarządzenie ministerialne G4b/F.423/oik.2208);
- i) zasiłek dla niewidomych (ustawa nr 958/79) (wspólne zarządzenie ministerialne G4b/F.421/oik.2209).

G. IRLANDIA

- a) pomoc dla bezrobotnych (ustawa o (konsolidacji) opieki społecznej, 1981, III, rozdział 2);
- b) emerytury i renty dla niewidomych (o charakterze nieskładkowym) (ustawa o (konsolidacji) opieki społecznej, 1981, część III, rozdział 3);
- c) renty wdowie i sierocy (o charakterze nieskładkowym) (ustawa o opiece społecznej (tekst jednolity), 1981, część III, rozdział 4);
- d) zasiłek dla samotnych rodziców (ustawa o pomocy społecznej, 1990, część III);
- e) zasiłek opiekuńczy (ustawa o pomocy społecznej, 1990, część IV);
- f) dodatek do dochodu rodzinnego (ustawa o pomocy społecznej, 1984, część III);
- g) zasiłek na utrzymanie osoby niepełnosprawnej (ustawa o zdrowiu, 1970, sekcja 69);
- h) zasiłek z tytułu przemieszczania się (ustawa o zdrowiu, 1970, sekcja 61);
- i) zasiłek na utrzymanie podczas choroby zakaźnej (ustawa o zdrowiu, 1947, sekcja 5 i 44 ust. 5);
- j) zasiłek na opiekę domową (ustawa o zdrowiu, 1970, sekcja 61);
- k) zasiłek opieki społecznej dla niewidomych (ustawa o niewidomych, 1920, rozdział 49).
- l) zasiłek na rehabilitację osób niepełnosprawnych (ustawa o zdrowiu, 1970, sekcja 68, 69, 72).

H. Włochy

- a) renty socjalne dla osób bez środków (ustawa nr 153 z dnia 30 kwietnia 1969 r.);
- b) renty i zasiłki dla niepełnosprawnych lub inwalidów cywilnych (ustawy nr 118 z dnia 30 marca 1974 r., nr 18 z dnia 11 lutego 1980 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.);
- c) renty i zasiłki dla osób niesłyszących i niemych (ustawy nr 381 z dnia 26 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.);
- d) renty i zasiłki dla niewidomych osób cywilnych (ustawy nr 382 z dnia 27 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.);
- e) świadczenia uzupełniające minimalną emeryturę lub rentę (ustawy nr 218 z dnia 4 kwietnia 1952 r., nr 638 z dnia 11 listopada 1983 r. i nr 407 z dnia 29 grudnia 1990 r.);
- f) świadczenia uzupełniające zasiłki dla niepełnosprawnych (ustawa nr 222 z dnia 12 czerwca 1984 r.);
- g) zasiłki miesięczne na ustawiczną pomoc osobistą dla osób otrzymujących renty z powodu niezdolności do pracy (ustawa nr 222 z dnia 12 czerwca 1984 r.).

I. LUKSEMBURG

- a) zasiłek wyrównujący koszty utrzymania (ustawa z dnia 13 czerwca 1975 r.);
- b) zasiłek z powodu znacznej niepełnosprawności (ustawa z dnia 16 kwietnia 1979 r.);
- c) zasiłek macierzyński (ustawa z dnia 30 kwietnia 1980 r.).

J. NIDERLANDY

Brak.

K. PORTUGALIA

- a) nieskładkowe zasiłki rodzinne (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.);
- b) zasiłek dla matek karmiących (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.);
- c) zasiłek uzupełniający dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.);
- d) zasiłek dla uczęszczających do szkół specjalnych (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.);
- e) nieskładkowa renta sieroca (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.);
- f) nieskładkowa renta inwalidzka (dekret z mocą ustawy nr 464/80 z dnia 13 października 1980 r.);
- g) nieskładkowa emerytura (dekret z mocą ustawy nr 464/80 z dnia 13 października 1980 r.);
- h) dodatkowa renta z tytułu znacznej niepełnosprawności (dekret z mocą ustawy nr 160/80 z dnia 27 maja 1980 r.);
- i) nieskładkowa renta wdowia (dekret wykonawczy nr 52/81 z 11 listopada 1981 r.).

L. ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) zasiłek z tytułu przemieszczania się (ustawa o zabezpieczeniu społecznym 1975 z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37A, oraz ustawa o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) 1975 z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37A);
- b) zasiłek z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną (ustawa o zabezpieczeniu społecznym 1975 z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37, oraz ustawa o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) 1975 z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 37);
- c) kredyt rodzinny (ustawa o zabezpieczeniu społecznym 1986 z dnia 25 lipca 1986 r., sekcje 20-22, oraz ustawa o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) 1986 z dnia 25 lipca 1986 r., art. 21-23);
- d) zasiłek opiekuńczy (ustawa o zabezpieczeniu społecznym 1975 z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 35, oraz ustawa o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) 1975 z dnia 20 marca 1975 r., sekcja 35);
- e) dodatek do dochodu (ustawa o zabezpieczeniu społecznym 1986 z dnia 25 lipca 1986 r., sekcje 20-22 i sekcja 23, oraz zarządzenie o zabezpieczeniu społecznym (Irlandia Północna) 1986 z dnia 5 listopada 1986 r., art. 21-28);
- f) zasiłek na utrzymanie osoby niepełnosprawnej (ustawa o zasiłku na utrzymanie osoby niepełnosprawnej i zasiłku dla pracujących niepełnosprawnych 1991 z dnia 27 czerwca 1991 r., sekcja 1, i zarządzenie o zasiłku na utrzymanie osoby niepełnosprawnej i zasiłku dla pracujących niepełnosprawnych (Irlandia Północna) 1991 z dnia 24 lipca 1991 r., art. 3);
- g) zasiłek dla pracujących niepełnosprawnych (ustawa o zasiłku na utrzymanie osoby niepełnosprawnej i zasiłku dla pracujących niepełnosprawnych 1991 z dnia 27 czerwca 1991 r., sekcja 6, i zarządzenie o zasiłku na utrzymanie osoby niepełnosprawnej i zasiłku dla pracujących niepełnosprawnych (Irlandia Północna) 1991 z dnia 24 lipca 1991 r., art. 8)."

Artykuł 2

1. Stosowanie art. 1 niniejszego rozporządzenia nie spowoduje cofnięcia świadczeń, udzielonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia przez właściwe instytucje Państwa Członkowskiego, zgodnie z przepisami tytułu III rozporządzenia (EWG) nr 1408/71, do którego stosuje się przepisy art. 10 tego rozporządzenia.

2. Stosowanie art. 1 niniejszego rozporządzenia samo w sobie nie spowoduje odrzucenia wniosku o specjalne świadczenie o charakterze nieskładkowym, udzielane jako dodatek do emerytury lub renty, złożonego przez wnioskodawcę lub beneficjenta, który spełnił warunki dotyczące udzielenia tego świadczenia przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, nawet jeśli zamieszkuje on na terytorium innego państwa niż państwo właściwe, pod warunkiem że wniosek o świadczenie został złożony w ciągu pięciu lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Niniejsze rozporządzenie nie powoduje powstania żadnych praw w odniesieniu do jakiegokolwiek okresu przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

4. Nie naruszając przepisów ust. 3, jakiegokolwiek specjalne świadczenie o charakterze nieskładkowym udzielone jako dodatek do emerytury/renty, której odmówiono lub którą zawieszono z powodu zamieszkania wnioskodawcy lub beneficjenta na terytorium Państwa Członkowskiego innego niż państwo właściwe, zostaje, na wniosek wnioskodawcy lub beneficjenta, przyznane lub przywrócone od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ze skutkiem od daty zmiany miejsca zamieszkania.

5. Okresy zamieszkania, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione na terytorium Państwa Członkowskiego przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zostają uwzględnione przy określaniu uprawnień do celów przepisów niniejszego rozporządzenia oraz zgodnie z nimi.

6. Z zastrzeżeniem ust. 3 prawa mogą powstać na podstawie niniejszego rozporządzenia, pomimo że odnoszą się do zdarzenia, które miało miejsce przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

7. Jakiegokolwiek uprawnienie do świadczenia, którego odmówiono lub które zawieszono ze względu na obywatelstwo wnioskodawcy, zostaje, na jego wniosek, przyznane lub przywrócone od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków, gdy wcześniejszy wniosek o to świadczenie został zaspokojony przez przyznanie wypłaty zryczałtowanej.

8. Prawa osób, którym przyznano emerytury lub renty przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, mogą, na ich wniosek, zostać ponownie rozpatrzone w celu uwzględnienia przepisów niniejszego rozporządzenia.

9. Jeśli wniosek, określony w ust. 7 i 8, zostanie złożony w ciągu dwóch lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, wszelkie prawa, które powstają na podstawie niniejszego rozporządzenia, stają się skuteczne od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, bez uszczerbku dla jakichkolwiek przepisów ustawodawstwa w jakimkolwiek Państwie Członkowskim dotyczących utraty lub przedawnienia praw, które mogłyby inaczej stosować się do zainteresowanej osoby.

10. Jeśli wniosek określony w ust. 7 i 8 zostanie złożony po upływie okresu dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, prawa, które pozostają w mocy lub które nie uległy przedawnieniu, stają się skuteczne od daty złożenia wniosku, bez uszczerbku dla tych przepisów ustawodawstw każdego Państwa Członkowskiego, które są bardziej korzystne.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 30 kwietnia 1992 r.

W imieniu Rady

José da SILVA PENEDA

Przewodniczący